

ZAHTEVI 06a, Verzija 01

Poljoprivredna prerađivačka preduzeća

Svrha	Utvrđivanje Dunav Soja zahteva koje moraju da ispune poljoprivredna prerađivačka preduzeća (farme životinja).
Definicija	<p>Poljoprivredna prerađivačka preduzeća: Preduzeće ili farma koja se bavi uzgojem životinja i hrani životinje stočnom hranom koja sadrži soju (npr. farme koka nosilja, tovnih živina, tovnih svinja, goveda ili mlečnih krava).</p> <p>Bez-GM: genetski nemodifikovano GM: genetski modifikovano GMO: genetski modifikovani organizmi Codex: Kodeks o prehrambenim proizvodima sa smernicama o genetskoj nemodifikovanosti (Guideline on the Definition of "GMO-Free Production" of Food and its Labelling (Richtlinie zur Definition der "Gentechnikfreien Produktion" von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung) objavljeno u Austrian Food Codex (Codex Alimentarius Austriacus)¹ u kombinaciji sa smernicama za kontrolu (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production (Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit)² VLOG: Udruženja za genetski nemodifikovane prehrambene proizvode („Verband Lebensmittel ohne Gentechnik“) (VLOG, www.ohnegentechnik.org) Non-GMO Danube Region Standard³</p>
Pregled	<p>1 Procena rizika ..... 1 2 Ulaz robe..... 3 3 Dokumentacija i evidencija ..... 3 4 Izlaz robe ..... 4 5 Direktno naložene kontrole ..... 4 6 Sistemske kontrole ..... 5 7 Grupna sertifikacija..... 5</p>
Status	Verzija 01: ova verzija je bazirana na Z 06, Verzija 06 i odobrena od strane Upravnog odbora 17.05.2018

¹ Referenca za „the Richtlinie zur Definition der "Gentechnikfreien Produktion" von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung (Guideline on the Definition of GMO-Free Production of Food and its Labelling)" u Austrian Food Codex,IVedition:www.verbrauchergesundheits.gv.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei_RL_15_1_2018.pdf?6fdsmn

² Referenca za the Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production):
www.bmfwf.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gen_technikfreiheit_V03_20150304.pdf

³ Referenca za BEZ GMO Standard za Dunavski region: www.donausoja.org/en/downloads

1 Procena rizika

1.1 Prisustvo GM stočne hrane

Farmama se dodeljuje stepen rizika na osnovu kvaliteta soje koje je isporučena, uskladištena i kojom se životinje na farmi hrane (=PPP-SR):

- PPP-SR 0: samo „Dunav Soja“ stočna hrana;
- PPP-SR 1: koristi se i druga bez-GMO stočna hrana (genetska nemodifikovanost je dokumentovana);
- PPP-SR 2: koristi se i GM stočna hrana, ali u drugim proizvodim delatnostima (npr. sertifikovana hrana za koke nosilje & konvencionalna hrana za tovne svinje), GM stočna hrana ili sirovine se ne drže u istim objektima;
- PPP-SR 3: koristi se i GM stočna hrana koja se nalazi u istim objektima ali su primenjene adekvatne mere za minimalizovanje rizika od GMO kontaminacije.

2. Ulaz robe

2.1 Stočna hrana koja sadrži soju

Vrsta i količina kupljene i korišćene stočne hrane, premiksa, aditiva i ostalih sirovina treba biti dosledno dokumentovana kroz korišćenje odgovarajućih pratećih dokumenata (dostavnice, računi), uključujući potpuno i ispravno korišćenje oznake kvaliteta „Dunav Soja“, i treba biti dostupno za kontrolu.

2.2 Stočna hrana

U stočnoj hrani (koja sadrži takođe i druge sastojke pored soje), 100% sastojaka od soje mora biti „Dunav Soja“ soja. Sve komponente stočne hrane treba da budu u skladu sa bez-GMO zahtevima (npr. kukuruz, uljana repica ili premiksi).

Važeći Dunav Soja sertifikat od strane svakog dobavljača stočne hrane će biti dostupan za kontrolu.

3. Dokumentacija i evidencija

- 3.1 Broj i gustina stoke, zajedno sa datumom njihovog ulaska u farmu i izlaska sa farme mora biti dokumentovan tako da se može proveriti verodostojnosti upotrebe hrane za životinje (npr. porcija po danu ili tovnom periodu), odmah i u bilo kome trenutku.
- 3.2 Lista hrane za životinje i lista dobavljača, kao i lista kupaca treba da budu dostupne za kontrolu.
- 3.3 Korišćenje stočne hrane se unutar preduzeća dokumentuje na način koji omogućava utvrđivanje uverljivosti u pogledu usaglašenosti korišćenih količina „Dunav Soja“ soje sa proizvodima proizvedenim od njih, zajedno sa brojem stoke.

- 3.4 Preduzeća koja sama mešaju stočnu hranu i imaju pokretne mešaone: Korišćenje usklađene hrane za životinje, premiksa, aditiva i ostalih pomoćnih sirovina pri proizvodnji, moraju biti dokumentovana tako da se provera verodostojnosti hrane za životinje može izvršiti odmah i u bilo kom trenutku.
- 3.5 Poljoprivredni proizvođači koji koriste pokretne mešaone moraju osigurati da su mešaone adekvatno očišćene, tako da su prazne, čiste i bez bilo kakvih GMO tragova, pre nego što dođu u kontakt sa „Dunav Soja“ proizvodima.
- 3.6 U slučaju direktnih distributera: Poljoprivredna prerađivačka preduzeća moraju sa Dunav Soja udruženjem zaključiti Ugovor o korišćenju oznake koji sadrži zahteve koji moraju biti ispunjeni.

4. Izlaz robe

- 4.1 Kvalitet i količina Dunav Soja proizvoda, kao i njihovi kupci, moraju biti precizno dokumentovani u sektoru za otpremu proizvoda.
- 4.2 Sam proizvod (pakovanje), kao i prateća dokumenta o isporuci (otpremnice, fakture) moraju imati oznaku "hranjeno sa Dunav Sojom".
- 4.3 Minimalni sadržaji (Dunav Soja) soje
Upotreba oznake „hranjeno Dunav Sojom“ može se koristiti samo ako su ispunjena sledeća dva kriterijuma:

- Kod proizvoda koji se sastoje od soje, sadrže soju (komponente od soje) ili su proizvedeni upotrebom soje u stočnoj hrani (uključ. i komponente od soje koje se dodaju u stočnu hranu kao npr. ulje) celokupna upotrebljena količina soje mora biti „Dunav Soja“ soja.

Izuzetak: ako nije zagarantovana raspoloživost pojedinih komponenti od soje kao što je sojin lecitin od strane najmanje dva nezavisna ponuđača u dovoljnom kvalitetu, na zahtev i uz pismeno odobrenje upravnog odbora Dunav Soja udruženja mogu da se koriste i druge komponente, takođe sertifikovane kao genetski nemodifikovane.

- Kod proizvoda životinjskog porekla sadržaj soje u celokupnoj porciji stočne hrane mora da iznosi minimalno sledeće:

Vrsta životinje	Minimalni sadržaj soje u porciji (%)
Tovne svinje	10 %
Tovni pilići	10 %
Koke nosilje	10 %
Tovna goveda	250 g/grlo/dan
Mlečne krave	100 g/grlo/dan*

* važi za proizvođače mleka i mlečnih proizvoda koji iste sami plasiraju na tržištu

Ako mlekara (sa nekoliko dobavljača mleka) svoje proizvode želi da obeleži oznakom „Dunav Soja“ mora biti osigurano da najmanje 20 % mleka potiče od krava koje se hrane gore navedenom minimalnom količinom soje.

Gazdinstva koja sama mešaju stočnu hranu se moraju uskladiti sa zahtevanim minimalnim sadržajem soje u porciji stočne hrane (pogledati tabelu), i ukupna količina soje mora biti „Dunav Soja“ soja. Usklađenost sa ovim zahtevima će biti demonstrirana formulacijama i procedurama mešanja.

4.4 Periodi konverzije

Ako je već sprovedena konverzija stada na genetski nemodifikovanu prehranu shodno austrijskom Kodeksu ili zahtevima nemačkog Zakona o sprovođenju uredbi u oblasti genetske tehnologije ili zahtevima Standarda za kontrolu proizvodnje bez genetske modifikacije u dunavskom regionu, obeležavanje proizvoda oznakom „hranjeno Dunav Soja“ kod farmi koka nosilja i mlečnih krava prilikom prvobitne konverzije farme može da se izvrši neposredno nakon konverzije prehrane na „Dunav Soja“ stočnu hranu.

U svim drugim slučajevima za obeležavanje proizvoda oznakom Dunav Soja važe isti periodi konverzije do stavljanja nekog proizvoda u promet koji su navedeni u austrijskom Kodeksu ili u nemačkom Zakonu o sprovođenju uredbi u oblasti genetske tehnologije ili zahtevima Standarda za kontrolu proizvodnje bez genetske modifikacije u dunavskom regionu.

4.5 U slučaju direktnih distributera: Farma može označiti proizvod (pakovanje) koji dostavlja kupcu oznakom "hranjeno sa Dunav Sojom" pod uslovom da su ispunjeni svi zahtevi.

5. Direktno naložene kontrole

5.1 Farma sklapa ugovor o sprovođenju kontrola sa kontrolnom organizacijom odobrenom od strane Dunav Soja udruženja, kojim se nalaže sprovođenje i učestalost kontrola o sopstvenom trošku na sledeći način:

- farma svih stepena rizika: prva kontrola;
- farme stepena rizika od 0 do 2 (PPP-SR 0-2): kontrole na svake dve godine;
- farme stepena rizika 3 (PPP-SR 3): dodatna kontrola jednom godišnje.

Revizije od strane Dunav Soja udruženja i sertifikacija trebalo bi – ukoliko je to moguće – da se uvek sprovede zajedno odn. u kombinaciji sa kontrolama genetske nemodifikovanosti.

5.2 Sertifikacija i revizija od strane Dunav Soje odnose se samo na onu vrstu/one vrste životinja čiji proizvodi se obeležavaju oznakom „hranjeno sa Dunav Sojom“. Ostale proizvodne linije, ukoliko ne predstavljaju rizik od kontaminacije, nisu predmet provere.

Napomena: Preduzeća koja sama mešaju stočnu hranu, i koja dokupljuju sojinu sačmu, prženo sojino zrno ili ostale komponente od soje kao što je sojino ulje u

pogledu genetske nemodifikovanosti tretiraju se kao poljoprivredni proizvođači. Preduzeća koja sama mešaju stočnu hranu i koja soju iz sopstvenog uzgoja ili dokupljenu radi korišćenja za prehranu u sopstvenom preduzeću prže u sopstvenoj pržionici se shodno Dunav Soja smernicama smatraju primarnim prerađivačem (videti Zahtev Z 04 Primarni prerađivač).

6. Sistemske kontrole

6.1 Preduzeće je saglasno sa sprovođenjem kontrole po slučajnom uzorku bazirane na proceni rizika od strane kontrolnih organizacija ili kontrolora angažovanih od strane Dunav Soja udruženja.

7. Grupna sertifikacija

7.1 Poljoprivredna prerađivačka preduzeća imaju mogućnost apliciranja i kroz grupnu sertifikaciju, čiji uslovi su prikazani u Zahtevima za Grupnu sertifikaciju.